

Miljö- och byggnämndens nulägeskarta

Nämndens uppdrag

MBN ansvarar tillsammans med TN för god livsmiljö och att ge förutsättningar för hållbar samhällsutveckling genom en effektiv, kvalitetssäkrad samhällsbyggnadsprocess.

Målgrupper vi finns till för och deras viktigaste behov

MBN:s verksamheter finns till för alla som bor, verkar och vistas på Gotland. Behov:

- god och hållbar livsmiljö där natur- och kulturvärden värnas om
- effektiv, tydlig och rättssäker myndighetsutövning och tillsyn
- rådgivning och information
- ett helhetsperspektiv där allmänna och enskilda intressen avvägs

Viktiga styrdokument

Lagar och förordningar:

bl.a. PBL, Miljöbalken, Miljöprövningsförordningen, Livsmedelslagen, Alkohollagen-Kommunallagen.

Styrdokument:

Vårt Gotland (RUS) m/tillhörande genomförandeprogram, exploateringsplan- och budget, översiktsplan, handlingsplan för bostadsförsörjning mm.

Verksamhetens viktigaste processer

- Samhällsbyggnadsprocessen inkl. översiktsplan:
  - Informera
  - Planera
  - Etablera
  - Förvalta – driva och utveckla
- Tillståndsgivning/myndighetsutövning:
  - Bygglov
  - Miljö och Hälsa
  - Livsmedel och alkohol
  - Detalplaner

- Tillsynsprocesserna – bygg, miljö och hälsoskydd, livsmedel och alkohol
- Förebyggande rådgivning
- Politiska processen/nämnderna
- Remisser – vem gör vad på Region Gotland?
- Stödjande processer - HR, ekonomi, verksamhetsutveckling, administration, geografisk information, juridik, sakkunskap, kommunikation, processledare för samhällsbyggnadsprocessen

Omvärdstrender och deras konsekvenser för verksamheterna

- Konjunktur och inflation påverkar efterfrågan och ärendeströmning. Inom detaljplan ser man dock att intresset för genomförande är lågt
- Demografisk utveckling påverkar kompetensförsörjning och vilka bostäder som behövs
- Arbetsmarknaden förändras. Bland annat ökad flexibilitet och platsobundenhet påverkar tillgång på arbetskraft. Inom vissa områden är det lättare att få tag i kompetens, andra är svårare.
- Klimatanförändringarna medför ökad medeltemperatur, torka, ihållande regn och skyfall, vilket resulterar i ökade kostnader i såväl tidiga skeden som i drift och underhåll. Klimatförändringarna påverkar även markens beskaffenhet, såsom fuktig eller blöt mark, och därmed var det är möjligt att bygga.
- Vattenbrist på Gotland påverkar bl.a. samhällsplanering, drift av verksamheter och näringsliv
- Allt fler faktorer utanför Region Gotlands rådighet påverkar samhällsbyggnadsprocessen, t.ex. ökat statliga styrning, nya lagkrav, växande antal remisser och många riksintressen. Processerna blir mer komplexa, mindre förutsägbara och mindre effektiva.
- Omvärldens förväntningar ökar med teknikutvecklingen, bl.a. inom digitalisering och AI
- Det nya EU-direktivet för cybersäkerhet, NIS2, har stor påverkan på verksamheterna, som behöver balansera kraven på transparens i offentlig verksamhet med ökade krav på säkerhet
- Orolig omvärld skapar oro och minskat trygghetskänsla hos individen samt påverkar den sociala sammanhållningen negativt. Det kan leda till minskad tillit och mer försiktighet eller misstro i samhället. Region Gotland måste säkerställa människors fortsatta förtroende för våra verksamheter och bidra till trygga, integrerade och inkluderande samhällen.
- Globalisering, omvärldsberoende, Sverige i Nato och Gotlands geopolitiska läge

Verksamhetens största risker och utmaningar

- Ekonomiska förutsättningar – inte fullt ut finansierade verksamheter och ofinansierade uppdrag
- Kompetensutmaning – personalomsättning, kompetensbrist/-överföring, pensionsavgångar, vakanser, förändrade kompetensbehov
- Teknikutvecklingen i organisationen är snabb och kan vara en utmaning att nyttja på bästa sätt
- Olika intressen och perspektiv som riksintressen, VA, Försvarsmakten, Trafikverket, individens intresse behöver vägas mot varandra
- Ökad komplexitet i ärenden och ökning i överklaganden är resurs- och kompetenskrävande, t.ex. ökar antal remisser
- Ny organisation för samlad samhällsbyggnadsprocess – förändringsprocesser är alltid en utmaning, men förändringen förväntas ge goda resultat

Verksamhetens arbete för social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet

- Möjliggör för bostadsbyggande på hela ön i goda gestaltade och hållbara miljöer som bidrar till ett attraktivt och långsiktigt hållbart Gotland
- Arbete med och implementering av vattentjänstplan, dagvattenhandbok, klimatanpassningsplan, luftkvalitet(PM10)
- Tillstånd och tillsyn för trygga och hälsosamma fysiska och sociala miljöer
- Hållbar platsutveckling inom hela Gotland och världsarvet
- Uppföljning av störningar som påverkar miljö och hälsa
- Rådgivning och dialog för att stödja kunder i olika skeden

rev. 2026-02-18

Nyckeltal/indikatorer till nämndens och koncerngemensamma mål

	2025	2024	2023
Möjliggöra för minst 500 bostäder per år på hela Gotland under perioden 2024-2027			
Antal bostäder i genomförda markanvisningar	-	20	-
Antal sålda fastigheter för bostadsändamål	6	1	-
Antal antagna planer (detaljplaner och strategiska planer)	5	6	1
Antal bostadsenheter i under året antagna detaljplaner	96	454	17
Antal bostäder i bygglov inom detaljplan*	254	85	325
Antal bostäder i bygglov utanför detaljplan*	140	124	75
Antal givna slutbesked för bygglov för bostäder*	177	208	219
Antal givna startbesked för bygglov för bostäder*	125	154	134
Andelen medarbetare inom Region Gotland som kan rekommendera sin arbetsplats till andra ska årligen förbättras			
Team effektivitetsindex	77	76	75
Engagemangsindex	82	78	78
Net Promoter Score (NPS)	6	4	-8
Organisatorisk och social arbetsmiljöindex	74	76	75
Ledarskapsindex	82	82	80
Region Gotland har en myndighetsutövning, i förhållande till företag, där NKI ökar årligen per myndighetsområde och är högre än riksnittet år 2027			
NKI bygglov		45	45
NKI livsmedelskontroll		76	73
NKI miljö- och hälsoskydd		74	64
NKI serveringstillstånd		76	73
Region Gotlands koldioxidutsläpp ska minska årligen. Under perioden 2024- 2027 ska den genomsnittliga minskningen uppgå till 15 % per år			
Utsläpp från tjänsteresor med privat bil, ton CO2e		3,0	
Öka antalet invånare i ålder 20-64 med minst 1 000 till mandatperiodens slut			
Antal invånare i ålder 20 - 64 år		31 781	31 944

* På grund av bytet till nytt verksamhetssystem under 2025 går det ännu inte att få ut helt säkerställd statistik för året anledningen till att vissa siffror saknas